

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Народному депутату України
Бублику Ю. В.

вул. Городецького, 13, м. Київ, 01001
Тел.: +380 44 278-37-23, факс: + 380 44 271-17-83
E-mail: themis@minjust.gov.ua
<http://www.minjust.gov.ua>
Код ЄДРПОУ 00015622

№ _____
На № _____
Г _____

Шановний Юрію Васильовичу!

Міністерством юстиції України розглянуто Ваш депутатський запит від 06 вересня 2018 року № 312/26, оголошений на засіданні Верховної Ради України 07 вересня 2018 року, щодо внесення змін до Порядку користування документами Національного архівного фонду, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 19 листопада 2013 року № 2438/5, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 21 листопада 2013 року за № 1983/24515 (далі – Зміни до Порядку), та повідомляється.

Зміни до Порядку спрямовані, насамперед, на забезпечення збереженості архівних документів та створення належних умов для користування ними. Для унеможливлення погіршення фізичного стану документів Національного архівного фонду (далі – НАФ) встановлено вимоги щодо застосування відвідувачами архівних установ власних технічних засобів та копіювання деяких категорій справ та документів.

Так, результати виконання державними архівами Програми здійснення контролю за наявністю, станом і рухом документів Національного архівного фонду на 2009 – 2019 роки, затвердженої наказом Держкомархіву від 10 листопада 2009 року № 190, свідчать, що кількість справ, стан яких є незадовільним, з кожним роком збільшується. На сьогодні за результатами виконання цієї Програми виявлено близько 2,8 млн справ, які потребують реставрації, ремонту, опрацювання і підшивки, дезінфекції, дезинсекції.

Найбільшою проблемою самостійного, безконтрольного, без будь-яких обмежень копіювання документів НАФ є те, що незалежно від його способу прискорюється процес руйнації матеріальної основи документа.

Українським науково-дослідним інститутом архівної справи та документознавства проведено дослідження впливу копіювально-розмножувальної техніки на збереженість архівних документів, за результатами якого рекомендовано одноразове копіювання оригіналу, а наступні копії мають виготовлятися з отриманих копій.

У зв'язку з цим зазначаємо, що заборона відвідувачам архівних установ здійснювати самостійне копіювання деяких категорій справ та документів повністю відповідає вимогам пункту 5 частини першої статті 20 Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи», відповідно до якого користувачі документами НАФ, що належать державі, територіальним

243464

арк.1

Міністерство юстиції України
39699/917-2-18/6.3 від 28.09.2018

15:23:21

громадам, мають право, зокрема, виготовляти, у тому числі за допомогою технічних засобів, або отримувати від архівних установ копії документів і витяги з них, якщо це не загрожує стану документів.

Також зазначаємо, що при розробленні проекту Змін до Порядку Укрдержархівом разом з Українським науково-дослідним інститутом архівної справи та документознавства вивчено і проаналізовано міжнародний досвід та встановлено, що у практиці роботи європейських архівів відсутня процедура самостійного безконтрольного копіювання архівних документів з будь-якою метою і без обмежень. Наприклад, заборонено використання власних технічних пристроїв для копіювання архівних документів у Федеральному архіві Німеччини, архівах Австрії, Іспанії та ряді інших країн Європи.

В архівах Словацької Республіки не дозволяється копіювати власними технічними засобами архівні документи, створені до 1848 року, фотодокументи; карти та плани, які знаходяться в поганому фізичному стані; архівні документи, що містять особисті дані (матеріали переписів, єврейські кадастри тощо). Цифрове фотографування користувачами архівних документів у читальному залі Національного архіву Республіки Словенія є платним.

Крім того, звертаємо увагу, що вимоги щодо забезпечення збереженості рукописів, стародруків, документів із згасаючим чи слабоконтрастним текстом тощо є загальноєвропейськими, а не притаманними тільки нормативно-правовим актам Російської Федерації в архівній сфері.

Роз'яснення необхідності внесення Змін до Порядку стало, зокрема, предметом розгляду круглого столу «Українські архіви: виклики та реалії», який був проведений 25.09.2018 за підтримки Державної архівної служби.

Підсумовуючи викладене, наголошуємо, що запропоновані Зміни до Порядку не суперечать нормам чинного законодавства і спрямовані на забезпечення збереженості архівних документів та створення належних умов для користування ними.

З повагою

Міністр

Павло ПЕТРЕНКО